

Soila Jokinen-Lywood

PENDENT OPERA INTERRUPTA

Kuvataide, ylempi AMK
2017

PENDENT OPERA INTERRUPTA

Jokinen-Lywood, Soila
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Kuvataiteilijan, ylempi AMK koulutusohjelma
Tammikuu 2017
Sivumäärä: 41
Liitteet: 1

Asiasanat: intuitio, taide, kuvanveisto, arkkitehtuuri

Tässä opinnäytetyössä tarkkaillaan intuition roolia taiteen tekemisen prosessia. Kiinnostuksen kohteena oli ymmärtää, miten intuitio johdattelee taideteosten syntymistä. Tärkeänä kokemuksena tässä prosessissa ovat olleet mukana teokset Vihreä lumme ja Sieniympyrä. Niiden kautta avautui intuition suuret mahdollisuudet kehittää kuvanveiston prosessia. Intuitio yhdisti itsenäisesti nämä kaksi teosta yhdeksi kokonaisuudeksi eli aineen kiertokulun selittämiseksi. Tämä kiertokulku on kaiken orgaanisen aineen perusta. Vihreä lumme työ edustaa orgaanisen aineen syntymistä, kun taas Sieniympyrä teos edustaa kaiken orgaanisen aineen mädäntymistä luonnon käytettäväksi uudelleen.

Intuition merkitys ymmärrettiin ja sitä testattiin kilpailutöissä. Kaiken, mitä opin intuitiosta näitä kilpailutöitä tehdessä käytin uuteen postmoderniin näyttelyyn, joka avataan taiteilijakodin näyttelytiloihin ja sen ympäristöön. Tarkoitukseni on saada aikaan näyttely, joka elää sopusointuisesti kotini ja sen ympäristön kanssa.

Tavallaan kotini oli muuttunut taiteen rahoittajan ja lääketieteen tutkimuksen rahoittajan kodista taiteen tekijän kodiksi. Tavoitteena on, että kotini kokonaisuutena voisi rikastuttaa vierailijoiden elämää.

THE WORK HANGS INTERRUPTED

Jokinen-Lywood, Soila

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Fine Arts, Master's Programme

January 2017

Number of pages: 41

Appendices: 1

Keywords: Intuition, art, sculpture, architecture

Intuition plays an important part in my art work and it is interesting to see how it leads my work in a certain direction. There are two pieces of my work which exemplify this and show how intuition works to find, what I perceive to be, the missing pieces of the jigsaw. Through an intuitive process I united the two pieces of art into one complete system, which I realized had awoken my interest as to how intuition works in a way that cannot be ignored. The green lily (of the pond) represents the organic growth and the ring mushrooms represents the rotting of organic of matter from the earth. The missing piece of the jigsaw is embraced by the cyclical nature of the renewal of life itself.

I am using this intuitive insight and the knowledge gained through the experience of contemplating different designs and themes in my competition work, in building a new post-modern exhibition in my home and its surroundings. My wish is to integrate my art work with the architecture and art of my home and its environment in a complementary manner.

In a way Villa Petrell has changed from an art and medical philanthropists home to asculptors home. It would be splendid if my home as a whole could enrich visitors' life.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	INTUITIO TYÖNI PUNAISENA LANKANA.....	6
2.1	Intuition teoriaa.....	6
2.2	Ympäristöni minne uusi näyttelyni sijoittuu.....	8
3	YMPÄRISTÖSTÄ: TALOSSA OLEVIEN TEOSTEN YKSITYISKOHTIA.....	13
3.1	Villa Petrellin ulkoseinien graniittiveistokset.....	13
3.2	Talon viinikellarin seinäfreskot	15
3.3	Talon lyijylasityöt salissa ja Wernerin makuuhuoneessa	19
3.4	Takorautatyöt	21
3.5	Opinnäytetyön taustana on kaksi omaa teosta: Vihreä lumme ja Sieniympyrä	22
4	OPINNÄYTETYÖNI TAITEELLINEN PROSESSI.....	26
4.1	Aloitus.....	26
4.2	Työskentelyvaihe	27
4.2.1	Hotelli Urkin Piilopirtille tekemäni työt.....	27
4.2.2	Kahden kilpailutyön toteutus Urkin Piilopirtille kesälomallamme	29
4.2.3	Kansallinen taidekilpailu SAMKIn kampus Pori	30
4.2.4	Miten intuitio johdatteli neliapilatyötä	32
4.2.5	Arvioni työni sopivuudesta rakennukseen kilpailun ratkeamisen jälkeen	33
4.2.6	Miten voin parantaa sijoitustani tulevissa kilpailuissa	34
4.3	Teosten esillepano.....	35
4.3.1	Intuition tietoinen käyttö puutarhan suunnittelussa.....	35
4.3.2	Sisätilan näyttely	37
4.4	Arviointia	39
5	LOPUKSI.....	39
	LÄHTEET.....	41
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kotini on kulttuurihistoriallisesti hyvin merkittävä paikka Porin seudulla. Villa Petrellin historia on auennut minulle kokonaisuudessaan pala palalta vasta asuttuani talossa. Vihjeen kulttuurihistorian huminasta antaa symbolinen kruunu, joka on kiinnitettyä talon tornin huipulle. Kiinteä osa talon historiaa ovat talon arkkitehti Arnstein Arneberg, jota voi kutsua hyvällä syyllä norjalaiseksi Alvar Aalloksi. Toinen merkittävä henkilö on Werner Petrell, koska hän oli yksi kolmesta miehestä, jotka perustivat Svenska Kulturfonden i Björneborg. Kolmas on Werner Petrellin isäpuoli Fritz Arthur Juselius, koska hän rakennutti talon vaimonsa omistamalle Petrellien sukutilalle.

Tässä kehittämistyössäni haen vastauksia sille, miten intuitio toimii punaisena lankana taiteen tekemisessäni. Muutama vuosi sitten huovutin ensimmäistä kertaa huovutusvilla ja tein siitä punaista lankaa, jossa oli yksi sininen huopapallo. Itselleni tämä vaatimaton helminauha edustaa uutta ymmärryksen avautumista intuitioon ja sen voimakkaaseen merkitykseen omassa elämässäni. Esimerkiksi kotimme Villa Petrell Luvialla on osittain intuition johdattama valinta. Moni asia loksahdaa paikoilleen nopeasti ja valinta on tuntunut ihan oikealta vuosienkin jälkeen ajateltuna. Omat asumisen kokemukset ja taidetausta intuition välityksellä ilmoittivat nopeasti, että juuri tämä on uusi koti. Rakennus sinänsä on taiteellinen teos ja lisäksi se sisältää taideteoksia talon ulko- ja sisäpuolella. Olen aina katsellut kaikenlaisia taloja ja taiteita Suomessa sekä Englannissa, missä asuin yli kaksikymmentä vuotta. Joskus oudotakin tuntuvat asiat saattavat yhdistyä taiteen tekemiseen ja lopputuloksena voi syntyä uutta taidetta. Kotitaloni taidetakorautakaide johdatti minut huomaamaan ja hyödyntämään intuitiota ja käyttämään sitä tietoisesti uuden taiteen luomisessa.

Tarkoitukseni on rakentaa kotiini uusi, ehjä näyttelykokonaisuus kolme vuotta vanhan tilalle. Kodissani on työstudioni vieressä näyttelytila, jossa on ollut useiden taiteilijoiden näyttelyjä. Omassa näyttelyssä kävijöiltä saamani palaute on selvä. Suo-

sikkityöksi nousee Vihreä lumme. Omasta mielestäni Vihreä lumme on ainoa työ, joka yltää samalle tasolle Villa Petrellin rakennuksen oman taiteen rinnalle ympäristöineen. Pyrkimykseni on nyt rakentaa uusi näyttely, jonka kaikki työt ovat sopu-soinnussa ympäristönsä kanssa. Havainnoin itseäni tehdessäni uusia näyttelyitä ja intuition merkitys korostuu, kun kilpailutyöt arvosteluiden jälkeen vielä muuttavat muotoaan. Kirjoitan muistiin nopein piirustuksin tai muutamin sanoin siitä miten teokset syntyvät intuition johdatteluina.

Tässä kehittämistyöraportissani kuvailen oman elinympäristöni Villa Petrellin arkkitehtuuria ja siihen liittyvää taidetta sekä omaa kuvataiteilijuuden lähtökohtia ja tuotantoa. Ensin tarkastelen Villa Petrellin ympäristöä ja sen antamia mahdollisuuksia. Seuraavaksi siirryn päärakennuksen ulkopuolisiin taideteoksiin ja sitten rakennuksen sisällä oleviin taideteoksiin. Seuraavassa luvussa siirryn kuvailemaan omaa taiteen tekemistäni. Kahden työni avulla avaan intuition merkitystä taiteen tekemisessäni. Käsittelen intuition merkitystä neljässä kilpailutyössäni. Kilpailutöiden vaikutus filterinä näkyy selvästi siinä vaiheessa, kun muutaman kilpailuihin tekemäni työn seuraava parannettu teos löytää lopullisen sijoituspaikkansa täältä Villa Petrellistä. Pyrkimyksenäni on, että uusi näyttely kokonaisuus antaisi näkijälleen positiivisen kokemuksen.

2 INTUITIO TYÖNI PUNAISENA LANKANA

2.1 Intuition teoriaa

Intuitio on määritelmän mukaan kykyä kokea asioiden todellinen laita ilman, että kykenee selittelemään tai perustelemaan kokemustaan (Raami 2015, 241). Begonin mukaan jokaisella ihmisellä voi olla intuitiivisiä hetkiä, mutta vasta kehittämällä tietoisuutta intuitio voidaan kehittää filosofiseksi menetelmäksi. Historiallisesti intuitio on myös yhdistetty osaksi sanattoman tiedon prosessia (Polanyi 1958). Intuitio on määritelty yleisesti tietämisen tavaksi, jonka prosessi ei ole tietoisuuden tavoitettavissa, vaikka lopputulos sitä onkin. Luovien alojen edustajat käyttävät usein tietoisesti intuitiota luodessaan jotain uutta. Monet heistä pitävät sitä ehdottomana edelly-

tyksenä luovassa prosessissa. Innovaatiotutkija Shavininan laajoista tutkimuksista kävi ilmi, että useat Nobel-palkitut tiedemiehet pitävät intuitiota keskeisenä tekijänä uuden tieteellisen innovaation syntymisessä. (Raami 2015, 241). Intuition tärkeä rooli tunnustetaan myös matematiikan saralla.

Intuitio näyttölee isoa roolia jokapäiväisessä elämässämme. Jokapäiväisten pienten päätösten takana on intuitio, joka helpottaa päivämme kulkua ja ohjailee meitä tekemään kokemuksiemme johdattelemina oikeita päätöksiä. Samoin intuitio johdattelee meitä taiteen tekemisessä. Kaikki uusi rakentuu oman tietämisemme ja kiinnostuksemme mukaan. Intuitio sanelee meille myös vuorosanat sosiaalisen vuorovaikutuksen onnistumiseksi.

Intuitiota ei pidetä yleisesti kovin tieteellisenä asiana ja siksi sen merkitystä helposti vähätellään. Omalla kohdallani kuitenkin heräsin oivaltamaan intuition valtavat mahdollisuudet. Itse ymmärsin intuition syvän voiman luodessani lumme- ja sieniteoksiani. Heräsin tajuamaan, että aivoissa on osa, joka yhdistelee selvästi sille syötettyjä tietoja ja viiveellä muodostaa niistä uutta tietoa. Monesti intuition avulla puuttuvat palat loksahtavat paikoilleen itsekseen ilman, että itse olisi tiedostanut sitä. Helpommin tämän ilmiön toteaa herätessään yöllä unesta, kun aivoissa on valmiina kokonainen, täydennetty visio. On tärkeä hyväksyä omat intuitiiviset kokemukset ja reflektoida niitä niin, että niiden pohjalta voi lähteä muokkaamaan uutta intuitiolla täydennettyä tietoa haluttuun suuntaan. Intuition liitetään hyvin paljon voimakkaita, emotionaalisia tunteita ennen kuin se kelpuutetaan käyttökelpoiseksi työkaluksi täyttämään puuttuvia tiedon palasia ja yhdistelemään niitä tilanteeseen sopivalla tavalla.

Intuitiiviset kokemukset ovat erittäin tärkeitä kokijalleen (Raami 2015, 245). Minulle on elämässäni ollut käännteentekevää ymmärtää intuition suurta ja voimakasta merkitystä. Olen aikaisemmin vähätellyt sen merkitystä tavalla, joka on mitätöinyt kokonaan sen antamat mahdollisuudet.

Opiskelumme yhtenä osiona oli esitellä opiskeluryhmällemme tieteellinen teksti, jonka olimme itse valinneet oman kiinnostuksemme perusteella. Minä halusin pitää esitelmäni ryhmällemme aiheesta, millä työkaluilla pääsee uusimman taiteen aallon harjalle. Yrityksen ja erehdyksen kautta tutustuin Asta Raamin tohtorinväitöskirjaan

intuitiosta. Oivalsin, että tämä on työkalu, jolla pääsen itse nykytaiteen tekemisen ääri rajoille. Asta Raami työskentelee Aalto-yliopiston Taideteollisen korkeakoulun Medialaboratoriossa Coaching Creativity-professorina. Hän on tutkinut intuitiota kolme vuotta ja testannut opiskelijoita intuitiokoulutuksen aluksi ja lopuksi. Hän teki seuraavanlaisia havaintoja opiskelijoistaan tutkimuksensa perusteella. Kurssin alussa: ”Tiedostamaton, toimii rauhassa, se vaatii aikaa ja tilaa. intuitiokoulutuksen jälkeen opiskelija kuvailee: ”voin nyt erottaa ajattelun välähdykset ja intuition välähdykset toisistaan. Voin kerätä tietoa eri lähteistä nopeasti, ja minulla on tunne, että pystyn havainnoimaan itseäni, miksi saan jonkin tunteen. Siis, voin kerätä paremmin tietoa. Se auttaa myös pienissä päätöksissä.” (Raami 2015, 259) Tieto intuitiosta on melko haurasta, mutta tulokset puhuvat puolestaan. Asta Raamin mukaan ilman intuitiota ei synny uutta ymmärrystä (Shavinina 2003; Root-Bernstein & Seeratan 2004; Shavinina 2009). Intuitiota tullaan varmasti hyödyntämään tulevaisuudessa huomattavasti enemmän, kunhan ensin tutkitaan lisää aivotoimintaa.

2.2 Ympäristöni minne uusi näyttelyni sijoittuu

Kuva 1. Niemenkylän Villa Petrell. Valokuva Soila Jokinen-Lywood. 2016.

Teosteni sijoituspaikka on kotini Villa Petrell, joka on vaikuttanut taiteen tekemiseeni ilmeisen voimakkaasti (kuva1.) Meidän perheelle tässä talossa oli jotain tuttua liittyen yli kaksikymmentä vuotta Englannissa asuttuihin vuosiin. Luvia ja Niemenkylä olivat meille tuttuja paikkoja, koska olimme viettäneet kaikki kesälomamme lähellä olevassa saarella. Tavoitteena on luoda kokonaisvaltainen ”taideteos” sisältäen sekä olemassa olevan talon ja sen puutarhan, että ympäristön uusine mustikka- ja meri-

polkuineen. Tarkoitukseni on laajentaa näyttelykokonaisuutta omalla uudella taiteelani kotini sekä sisä- että ulkotiloihin.

Itse talo on norjalaisen arkkitehdin Arnstein Arnebergin suunnittelema. Rakennus sopii paikkaansa hyvin, vaikka se poikkeaa huomattavasti ympäristönsä rakennuksista. Tässä yksityiskodiksi suunnitellussa rakennuksessa on hyvin paljon voimakkaasti aistittavia piirteitä. Rakennus on tyyliuunnaltaan kansallisromanttinen ja se sijaitsee meren rannalla Lankoorissa. Arkkitehtikoulutuksensa Arneberg oli saanut Ruotsissa. Arneberg suunnitteli yhtä tottuneesti sekä turvekattoisia kansanomaisia puurakennuksia puuleikattuine päätyineen että tiilestä muurattuja palatseja. Hän oli saanut paljon vaikutteita Vaasa-suvun renessanssipalatsista. Tyypillistä ruotsalaista vaikutusta Arnebergin töissä ovat suuret, lievästi kaarevat, leveälappeiset katot, korkeat ikkunat ja porttaalit. Mielikuvitusta on käytetty runsaasti rakennusten taiteellisessa viimeistelyssä. Arneberg pystyi luomaan arkkitehtuurissaan aina jotain uutta, joka sopi juuri kyseessä olevalle rakennukselle. Kotini, Villa Petrell, on hyvä esimerkki edustamaan 1900-luvun alun Arnstein Arnebergin yksityiskoti suunnittelua. Kaksikerroksinen rakennus on muurattu punaisista käsintehdyistä tiilistä. Tiilet on poltettu Edith Juseliuksen (ent. Petrell os. Hammar) perintötilalla ja juuri käsityönä tehtyjen tiilien ansiosta niissä on runsaasti pintaa rikastuttavaa väri vaihtelua. Kotini on mielenkiitoinen taiteen ystävän vierailukohde, koska se sisältää huomattavan määrän integroitua taideteoksia. Lähemmässä tarkastelussa huomaa, että seinäpinta sisältää monia eri muurauskuvioita eri puolilla rakennusta. Punaista graniittia on käytetty taidokkaasti pylväissä ja ikkunoiden kehyksissä. Isoin punaiseen graniittiin tehty reliefi sijaitsee eteishallin ikkunan alla. Tämä teos antaa lupauksen siitä, mitä muuta talosta voi löytää. Villa Petrellille tyypillistä tornia ei arkkitehti ollut piirtänyt ensimmäiseen suunnitelmaan, mutta rakennuttaja rouva Edith Juseliuksen toivomuksesta se lisättiin niin, että hän näkisi tornista poikansa palaavan purjehtimasta (Jylli 1990).

Villa Petrellin rakennustyöt aloitettiin vuonna 1914 ja todennäköisesti saatiin valmiiksi 1916 kattotiiliä lukuun ottamatta. Maailmansodan aikana kattotiiliä ei ollut saatavilla, ja siksi jouduttiin käyttämään huopaa kattomateriaalina. Kattotiilet tuotiin paljon myöhemmin Saksasta, koska sodan aikana rakennusmateriaalin hankinta oli hankalaa.

Tätä kirjallista lopputyötä kirjoittaessani huomasin katsovani kotiani ikään kuin ”intuitiosilmälasiin” läpi ja tein seuraavia uusia huomioita talon edustalla olevasta aidasta ja sen eri vaiheista.

Ajattelemme arkisia asioita monesti intuitiivisesti tiedostamattamme sitä. Ajattelemme ensin hyvin nopeasti intuitiivisesti ja sitä seuraa paljon rauhallisempi rationaalinen ajattelu. Itseäni todella kiinnostaisi saada tarkistetuksi, ovatko intuition johdattelemat havainnot ihan oikeasti niin tapahtuneet vai näyttävätkö ne vain tapahtuneen niin.

Aluksi oli teetetty valurautainen pääportti (kuva 2.) ja sen molemmin puolin vaatimaton verkkoaita ehkä pitämään metsän eläimet pihapiirin ulkopuolella. Mielestäni portti on saanut vaikutteita salin kaiteiden muodosta.

Kuva 2. Ruokasalin kaide

Kuva 3. Vanha pääportti

Portin tekijä on varmaan eri kuin kaiteen tekijä, koska käden jälki on erilainen (kuva 3.) Talon edustalle rakennettiin 50-luvulla meren rannikolta löydetyistä monivärisistä liuskekivistä kivimuuri, joka viimeisteltiin samalla valmiiksi leikatuilla punakraanaattikivellä kuin talo (kuva 4.)

Kuva 4. Kivimuuri

Uudessa pääportin suunnittelussa käytettiin talossa useasti esiintyvää koristeaihetta, vinoneliötä, asetettuna vaakatasoon. Talon henkilökunta sai oman porttinsa talon vanhasta pääportista. Henkilökunnalla oli oma asunto omalla sisäänkäynnillä talon päädyssä.

Kuva 5. Uusi pääportti

Ajan tavan mukaan talossa silloin asuneen omistajan Werner Petrellin nimikirjaimet hitsattiin portin päälle (kuva 5.) Pääportti tehtiin hieman leveämmäksi ehkä Wernerin

autoa varten. Minulle vinoneliö muistuttaa timanttimuotoa, johon liittyy symbolinen valontuojaelementti.

Myöhemmin 80-luvulla remontin yhteydessä tehtiin kivimuurien jatkeeksi rauta-aita (kuva 6.) Ne ylettyivät aina tontin rajamerkkeihin asti. Muotokieli on mielestäni tullut näihin rauta-aidan osiin vanhasta alkuperäisestä portin muodosta. Aidan rakentaminen pala palalta herättää katsojassa ihailua sen onnistuneen kokonaisuuden vuoksi. Voisi kuvitella, että se olisi kokonaisuudessaan alun perin juuri näin rakennettu.

Kuva 6. Kivimuurin jatke

Viime vuosisadan alussa joskus arkkitehdit käyttivät yksityistalojen suunnittelussa erikuvioillisia symboleja, jotka yhdistivät jotain olennaista, mikä kuului ainoastaan tälle tietylle talolle ja antoi samalla oman ainutkertaisen tuntuman sille - ”talon hen- gen Henryn?”. Vieraani kysyvät usein Henrystä siinä muodossa, että kummittelee- kö täällä. Standardi vastaukseni kysymykseen on ”haluatko tavata Henryn?” Avaan ruo- kasalin oven (Irma-ovi), jolloin eteiskäytävän toisessa päässä oleva ovi eteishalliin aukeaa itsestään. Tätä ilmiötä voin selittää hienoilla kuulalaakeri saranoilla ja ilma- virroilla, mutta Henryn kyselijälle asia jää pimentoon. Kyselyt Henrystä päättyvät tähän mennessä aina siihen. Ehkä tällaisesta suunnittelusta johtuen en tunne koskaan olevani täällä talossa yksin siitä huolimatta, että sen muut asukkaat ovat jossain toi- sessa paikassa samalla hetkellä. Villa Petrellin oma symbolikuvio on pystyasennossa oleva vinoneliö, joka löytyy heti pääovealta ovenkolkuttimesta. Samalla, kun kolkut- taa ovea, seisoo kiviportaiden päällä olevan vinoneliökuvion päällä. Sisätiloissa sama kuvio toistuu ruokahuoneen ja yläaulan puisissa puolipaneeleissa. Intuitiivisesti

huomaan asuessani tässä talossa, että symbolisilla kuvioilla on keskeinen rooli toimia rakennuksen sydämenä.

3 YMPÄRISTÖSTÄ: TALOSSA OLEVIEN TEOSTEN YKSITYISKOHTIA

3.1 Villa Petrellin ulkoseinien graniittiveistokset

Kuva 7. Viktor Laurelin Mänty-reliefi. 1914.

Eteishallin punagraniittinen, kolmiosainen reliefi kuvaa vanhaa mäntyä merenrannalla oman graniittikehyksen ympäröimänä (kuva7.) Iso merikotka on asetettu molemmin puolin mäntyä siivet auki ikään kuin suojellakseen alueen ainutkertaisuutta. Mäntyreliefi edustaa hyvin suomalaista jugendtyyliä, siitä huolimatta, että on norjalaisen arkkitehdin suunnittelemassa talossa. Reliefit, jotka ovat Arnebergin suunnittelemissa Oslon kaupungintalossa, kuvaavat useasti Norjan kansalliseepoksen aiheita jugend-tyylisesti. Villa Petrellissä olevat reliefit ovat kuvanveistäjä Viktor Laurenin valmistamia ja ovat aihepiiriltään hyvin sidottuja omaan ympäristöönsä. Luokittelen ne suomalaisen jugendin edustajiksi (keskustelu optikko Seppo Nordling, 2016).

Kuva 8. Viktor Laurenin Merikotka-reliefi. 1914.

Merikotkareliefi (kuva 8.) on ympäröity taidokkain männynoksakehyksin ja varustettu 1914 vuosiluvulla. Talon vierailijat kiinnittävät tähän teokseen varmasti huomiota, koska se on keskeisellä paikalla meren puoleisella julkisivulla muodostaen osan makuuhuoneen terassin kaidetta. Teoksen kehyksien toteutus on hyvin onnistunut. Ne kuvaavat jugend tyylisesti kauniisti muotoiltuna männynoksaa.

Kuva 9. Viktor Laurenin Kyyhkynen-reliefi salien ikkunoiden yläpuolella. 1914.

Villa Petrellin paikalla on aikaisemmin ollut Rauha niminen puutalo. Puretun puutalon nimi Rauha on todennäköisesti vaikuttanut salien reliefien aihevalintaan rauhallisella kyyhkysaiheella (kuva 9.) Molempien salien ikkunoiden keskikohdan yläpuolella on veistetty punagraniittiin kyyhkynen, joista molemmat katsovat vastakkaisiin suuntiin siivet suojelevasti kohotettuina. Tämä kokonaisuus antaa hyvän rajauksen salin sekä ruokasalin ikkunalle. Ne molemmat valvovat oman katsealueensa puolista ympäristöä. Tällainen käyttäytyminen on tyypillistä lintuparvelle, ulommaisena yksi-

lön ulommainen silmä ja aivopuolisko ovat aina hereillä (Michelle Douglas, 2015, BBC - Earth unihemispheric sleep-dokumentti).

Kuva 10. Viktor Laurenin Uivat sorsat -reliefi terassin pylväiden päällä. 1914.

Yksinkertaistettuna muotona pesässä oleva sorsa on saatu kauniisti veistettyä punagraniitti pylvääseen (kuva 10.) Sen alapuolella on pelkistetyksi kuvattuna muuttolintuparvi lennossa. Lintuparven lento on esitetty hätkähdyttävästi, mutta rauhallisen kauniisti.

3.2 Talon viinikellarin seinäfreskot

Porilainen arkkitehti Torkel Nordman (1921) on maalannut kolme freskoa kellarikerrokseen. Freskojen aihepiiri kuului läheisesti talon rakennuttajaperheen elämään. Viinikellarin meriaiheiset freskot edustavat kolmea sukupolvea, isoisiämme, meidän isiämme ja meitä. Purjehtiminen on kiinteä osa tämän talon ja laajemminkin Luvian historiaa. Freskot edustavat hyvin suomenruotsalaista kansallisromantiikkaa ja muodostavat mielenkiintoisen yksityiskohdan talossa.

Kaikki freskot on tehty paikan päällä. Ne on maalattu suoraan vastarapattuun kosteaan seinään. Werner Petrellin vieraana ollut porilainen arkkitehti Torkel Nordman sai idean näihin freskoihinsa käydessään talon viinikellarissa. Hän kertoi ideansa myöhemmin talon omistajalle ja niin kolme freskoa sai alkunsa.

Kuva 11. Våra förfäder. Fresko. Arkkitehti Torkel Nordman. 1921.

Tämä fresko kuvaa viikinkiaikaista purjevenettä ja kertoo kunnioituksesta menneitä sukupolvia kohtaan. Våra förfäder fresko on värimaailmaltaan monivivahteisen sininen (kuva11.) Katsellessani näitä töitä nyt sata vuotta myöhemmin koen, että ne muodostavat tärkeän osan tämän talon kokonaisuutta. Talolla on takanaan monia tapahtumarikkaita vuosikymmeniä ja nämä reliefit kuvaavat hyvin menneitä aikoja. Tärkeänä teemana mieleeni nousee näistä töistä elämän jatkuvuus.

Kuva 12. Våra fäder. Fresko. Arkkitehti Torkel Nordman n. 1921.

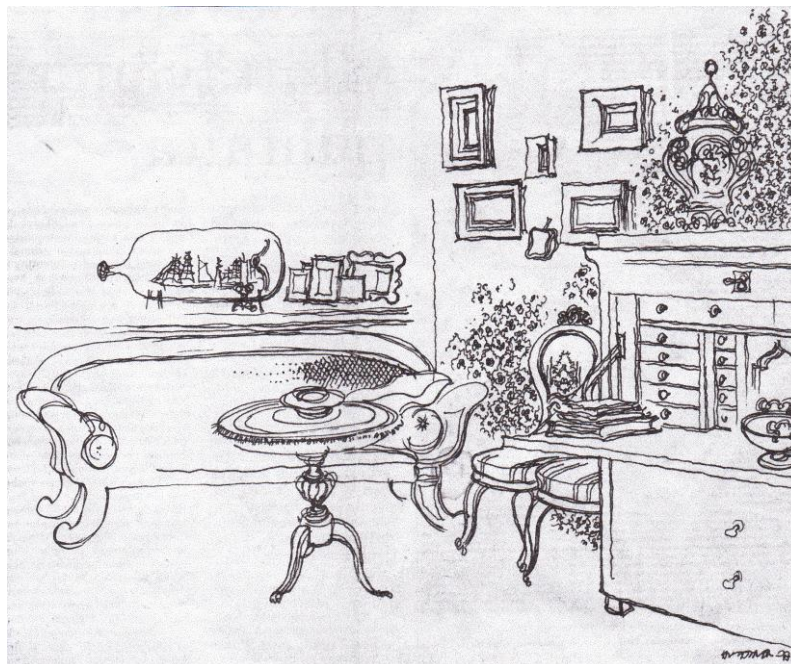
Tässä Våra fäder freskossa kaupankäynnissä käytetty purjevene on maalattuna pehmeissä auringonlaskun väreissä (kuva 12.) Alus edustaa ulkomaan kaupankäyntiä, jota käytiin esim. talon omalla Rhea-purjelaivalla (Valokuva talon seinällä). Rhea oli suurin Porilaisten rakennuttama purjelaiva pituus 63m ja leveys 12m pituus.

Kuva 13. Vi. Fresko. Arkkitehti Torkel Nordman. n. 1921.

Vi freskossa on kuvattuna vapaa-ajan viettoon käytettyjä purjeveineitä kauniina kesäpäivänä (kuva 13.) Naapurini Peter Lundström näytti minulle suvun vanhaa valokuvaa, jossa perhe vietti kesäpäivää kallion päällä Sunaskerissa, jonne he aikoinaan olivat purjehtineet tällaisella veneellä. Kuvassa kaksi naista istuu kallion reunalla pitkin valkoisine hameineen suojanaan vanhanajan valkoiset, aurinkovarjot. Matkalle oli lähdetty talon omalta pitkältä kokonaan valkoiseksi maalatulta laiturilta, jonka päässä oli pieni valkoinen huvimaja.

Luonamme vieraili vuonna 2004 freskojen tekijän lähes satavuotias tytär, Trude von Kramer. Hän kertoi käynnillään menneistä vuosista ja mm siitä, että oli tanssinut usein talon salissa gramofonin säestyksellä. Hänestä näki, että hänelle muistui mieleen, kuinka onnellista aikaa hän täällä oli viettänyt. Truden isä oli myös tehnyt purjeveeneen pienoismallin isoon pulloon, jotka pidettiin salin erkkerin ikkunalaudalla Petrellien aikana. Purjehduksen tärkeys Petrellin perheelle korostuu tässä yksityiskohdassa (kuva 14. Satakunnan Kansa.1977.)

Kuva 14. Salin erkkeri kulma. Graafikko Raimo Huittinen. 1977.

Werner Petrellin laajaan ystäväpiiriin kuului paljon taiteilijoita, joista yksi oli kuvanveistäjä Emil Cedercreutz. Niinpä ei ollut ihme, että Cedercreutzin taidetta löytyi talosta. Pienenä yksityiskohtana voin mainita, että Emil Cedercreutzilla oli tapana tuoda tuliaisina siluettikuvia isäntävälle. Nämä siluettikuvat olivat Elizabeth Petrellin omistuksessa vielä 1996, jolloin muutimme tänne (kuva 15.)

Kuva 15. Ravit. Pronssiversio. Kuvanveistäjä Eemil Cedercreutz. Ennen vuotta 1926.

Samassa talon salissa oli Wernerin aikana ja on edelleen pronssinen kuvanveistäjä Emil Cedercreutzin alkuperäinen ravihevosaiheinen reliefi. Isälläni oli sattumalta samanlainen ravit reliefi, mutta kipsisenä (kuva 16.) Tunnen yhteenkuuluvuutta asi-

oiden välillä. Sain todennäköisesti kipinän kuvanveistoon jo aivan lapsena katsellesani näitä kuvanveistäjän teoksia lapsuudenkodissani.

Kuva 16. Ravit. Kipsiversio on J. Takalan 1926 valama.

3.3 Talon lyijylasityöt salissa ja Wernerin makuuhuoneessa

Nämä kaksi taidetyötä ovat tulleet Villa Petrelliin 1980-luvulla Irma Jyllin emännöyden aikana, jolloin kiinteistö oli Suomalaisen Säästöpankin omistuksessa (kuva17. ja kuva 18.) Lyijylasityöt ovat Ari Vuorisen 1986 tekemiä ja ne on kiinnitetty keski-osaan kolmiosaisia ikkunoita vasten niin, että luonnollinen valo valaisee niitä auringon liikkeiden mukaan

Kuva 17. Kasvialiheinen lyijylasityö. Ari Vuorinen. 1986.

Ensimmäinen työ on kasviaiheinen ja se on suunniteltu talon Jugend-tyyliin sopivaksi. Tämä työ sulautuu ympäristöön täydellisesti sitä mitenkään rikkomatta, vaan täydentäen tunnelmaa. Työn hehkuvat värit yhdistyvät hyvin salin kristallikruunun heittämiin spektrin väreihin. Samoin lasityön lyijyosat sopivat yhteen salin suuren avotakan koristeellisen takorautaisen riikinkukkoaiheisen kannatinpylvään kanssa.

Kuva 18. Purjeveneaiheinen lyijylasityö. Ari Vuorio. 1986.

Aiheena purjevene sopii hyvin Wernerin Petrellin makuuhuoneeseen. Werner oli Edithin jo aikuinen poika hänen edellisestä avioliitostaan (Jylli, 1990). Leskirouva Edith meni naimisiin Fritz Arthur Juseliuksen kanssa ja he yhdessä rakennuttivat Villa Petrellin. Kolme vuotta myöhemmin Werner peri talon ja hän nukkui juuri huoneessa, minne Irma Jylli on paljon myöhemmin ripustanut purjeveneaiheisen lyijylasityön. Werner olisi varmaan pitänyt tästä työstä, jos se olisi ollut siellä hänen aika-

na. Tyyllillisesti tämä työ on modernimpi kuin salin lyijylasityö, mutta siitä huolimatta se on oikealla paikalla lisäten merellistä, sinivalkoista tunnelmaa huoneeseen. Pienenä puutteena on se, että työssä kuvatun purjeveneen maston lippu oli aluksi vain valkoinen, ilman sinistä käsinmaalattua osaa.

3.4 Takorautatyöt

Kuva 19. Salin ulkopuolisten portaiden kaiteet

Taitavaa takoraudan käsittelyä löytyy salin ulkopuolisten portaiden kaiteista (kuva 19.) Nämä kaiteet viimeistelevät talon arkkitehtuurin onnistuneesti. Jugend aiheita kuten lintu ja kasvi on käytetty hyvällä maulla. Salien korkeat ikkunat on reunustettu koristekaitein. Koristeaiheena on käytetty pelkistettyä kukkaa, joka on tyyli- teltty kauniiseen, kaarevaan muotoon. Kaikki takorautatyöt ovat mattamustaksi maalattuja. Takorautatyöt viimeistelevät talon tyylikkäästi.

Kuva 20. Salien ikkunoiden kaiteet

Ikkunakaiteen takorautakuvioiden erikoisen vetovoimainen keskikuvio (kuva20.) Sen voi nähdä kukkana tai vain kiehtovana muotona.

3.5 Opinnäytetyön taustana on kaksi omaa teosta: Vihreä lumme ja Sieniympyrä

Vihreä lumme (kuva 21.) ja Sieniympyrä (kuva 22.) muodostavat osan uutta näyttelyäni ja ovat luonnollinen lähtökohta tekemiselleni. Näkemykseni mukaan tärkeä asia näissä kahdessa työssä on, miten intuitio johdatti ne yhteen yhdeksi kokonaisuudeksi. Unen aikana aivot jotenkin selvittelevät pulmiamme ja lähettelevät silloin tällöin joskus myös pyytämättämme vastauksia, jotka sitten hyväksymme kokonaan tai osittain. Tämä yllä kuvattu kokemukseni oli niin voimakas, että se johdatti minut suunnittelemaan kaikkia taidetöitäni tietoisesti intuitiota hyväksikäyttäen jo töiden ensimmäisessä suunnitteluvaiheessa. Ensimmäisessä työssä korostetaan orgaanisen materiaalin kasvamista yhteyttämisen tuloksena ja toinen työ käsittelee orgaanisen aineen hajoamista.

Kuva 21. Vihreä lumme. Soila Jokinen-Lywood. 2010.

Vihreä lumme on eteenpäin kehitelty versio aikaisemmin tekemästani työstä. Vihreä lumme on tehty teräksestä ja muotonsa se on saanut lumpeenlehden omasta kasvutavasta. Lehtien ruodit ovat terästä ja välisosat on leikattu pois, joten ne muodostavat lehden aukkokohtat. Lumpeenlehden aukot kokoineen oli tietoinen valinta perustuen useisiin kokeiluihini, koska ne edustavat yhteyttämistä, jossa auringonvalo auttaa lehtivihreän muodostumista. Lummetyön reikien taakse on asetettu vihreä valaistu lasi. Näin on luotu orgaanisen materiaalin kiertokulkua korostava teos. Vihreä lumme -teos on suurimmaksi osaksi syntynyt intuitiivisesti. Tietoinen valinta oli käyttää teoksessa teknillisesti tarpeeksi kestäväää 3 mm paksuista teräslevyä sekä testivoittaja-aukon kokoa.

Porin uimahallissa on aurinkopaneeleita sen katolla lämmittämässä uima-altaiden vettä ja samalla aurinkoenergiaa olisi voinut ohjata niin, että se olisi antanut työlleni Vihreä lumme hieman eri sävyn, juuri silloin kun se olisi valaistu aurinkoenergialla. Tarkoitukseni oli asettaa työni 50 metriä pitkän altaan puoliväliin seinälle antamaan vesielementtinä jotain tunnelmaa pehmentävää katseltavaa uimareiden iloksi.

Tämä Vihreä lumme -teos valittiin viiden loppukilpailuun päässeen työn joukkoon. Voiton vei opettajani kuvanveistäjä Laura Lilja työllään, joka valaisi värikkäillä valoilla kaikki uimarit oman elämänsä päätähdeksi sillä hetkellä, kun he astuvat pukuhuoneen oviaukosta uimahallin puolelle.

Omassa uudessa näyttelyssäni Villa Petrellissä Vihreä lumme -teos asetetaan salin seinälle valoineen lähelle salin ikkunan takorautakaidetta. Paikka on juuri se, joka herätti uteliaisuuteni taiteeni syntymisen alkulähteistä. Tämän työn lopullista sijoituspaikkaa varten olen ratkaissut teknillisen osan eli työn valaisemisen sekä värillisen lasin kiinnityksen.

Kuva 22. Sieniympyrä. Soila Jokinen-Lywood. 2015.

Kankaanpään taidekoulun ylemmän kuvataiteen AMK-tutkinnon alkumetreillä, syksyllä 2015, osallistujia pyydettiin tekemään näyttely jo keskellä ensimmäistä lukukautta. Halusin tehdä jotain uutta, mitä ei ole aikaisemmin tehty. Istuin silmät kiinni ja koetin koota ajatukseni avoimeksi lähteeksi, mistä voisin ammentaa uusia teoksia.

Uutta pihapolkua tehtäessä Villa Petrelliin teoksen lopullinen sijoituspaikka tuli vastaan sattumalta. Oletettu kivi olikin vanha mädäntynyt kanto, joka oli peittynyt sammaleen ja mustikkamättäiden alle kummuksi. Mieleeni nousi luonnon sieniympyrä, jota olin ihailnut kotiporttini läheisyydessä olevalla sammaloituneella nurmikolla hevoskastanjan varjossa. Tiesin, että haluan valaa työni pronssiin, koska sydäntäni lähellä oleva pronssivalu järjestettiin taidekoulussa seuraavalla viikolla. Mieleeni nousi tietoinen kysymys, onko tällainen teos jo tehty, sillä olin nähnyt yhden kolme metriä korkean sienipatsaan, joka on arkkitehti Holger Blomin suunnitteleman (1988) Tukholmassa pari vuotta aikaisemmin. Noin vuosi sitten olin nähnyt myös Central Parkissa New Yorkissa kuvanveistäjä Jose de Creeftin vuodelta 1959 Liisa Ihmemaassa pronssiveistoksen, jossa oli noin puolimetrisiä sieniä. Sieniympyrää en ollut nähnyt missään muodossa missään. Päätin valaa sieniympyrän pronssiin luonnollisessa koossa koulumme alkutyönäyttelyä varten.

Sain kritiikkiä työstäni: ”että onhan tuo kaunis varsinkin asetettuna luonnon sammalmatalle”. Kritiikistä ymmärsin, että tässä muodossa sienityö ei ohjaa huomiota ollenkaan siihen, mikä mielestäni on tärkeää sienissä eli tärkein osa on juuret ja varsinkin, mikä on niiden tehtävä.

Sienimaailmasta on vain pieni osa maan päällä. Maan alla on suuri sienirihmasto, joka lahottaa kaiken orgaanisen aineen. Sienet auttavat orgaanisen aineen hajoamista ja tuloksena muodostuu uutta multaa ja näin syntyy otollinen kasvualusta taas uusille viherkasveille. Sienirihmasto on oikeastaan paljon isompi alue sienimaailmaa kuin itse sieniosa. Lääketeollisuudessa sienillä on myös erittäin tärkeä rooli (You tube-dokumentti Sienien maailma). Lähitulevaisuudessa tutkijoilla on suuri mahdollisuus kehittää uusia antibiootteja ja syöpälääkkeitä sienitutkimuksen kautta. Evoluutio - teoriassa sienet ovat seuranneet meitä suhteellisen pitkään ja siksi soveltuvat hyvin lääketieteelliseen käyttöön meidän terveyttämme hoitamaan. Sienillä on monta roolia elämässämme. Sienet voivat sekä parantaa meidät sairauksista että myrkyttää meidät kuoliaaksi. Ilman sieniä hukkuisimme orgaaniseen jätteeseen (You tube-dokumentti Sienien maailma).

Omaa Villa Pettrellin näyttelyä varten kehitän Sieniympyrä -teostani siihen muotoon, että se tulee paremmin ymmärretyksi. Yksinkertaisesti lisään työhöni sienien tiheän juuriverkoston. Metsäpolkua tehtäessä konkreettisesti kohtasin kohdan, jossa oli iso sammalten peittämä mustikkamätäs. Luulin mättään alta löytyvän ison kiven, mutta sen sijaan sieltä löytyi enää aavistus vanhasta puunkannosta. Sienien aloittama mätäneminen oli päättynyt ja luonnon kiertokulku oli tehnyt tehtävänsä. Uuden mustikkametsäpolun tekeminen oli helppoa tässä kohtaa, kun ei tarvinnut kaivaa kiveä pois polun tieltä niin kuin olin luullut, vaan oli helppoa kun vain lapioi ison, mutta pehmeän sammal- ja mustikkamättään pois uuden polun tieltä. Asetan tämän Sieniympyrätyön pronssiin valettuna mustikkapolun varteen muistuttamaan luonnon kiertokulusta. Paras paikka tälle taideteokselle olisi varmasti lähellä sitä oikeaa kohtaa, missä kerran oli se alkuperäinen mustikkapolun kanto.

Nämä kaksi teosta Vihreä lumme ja Sieniympyrä yhdessä muodostavat teosparin orgaanisen aineen kiertokulusta. Luonnon oman kiertokulun ympyrä sulkeutuu näissä kahdessa teoksessa kauniissa muodossa. Näiden töiden edessä tunnen itseni hyvin

hämmentyneeksi, koska niiden lopullinen muoto muodostui unenaikaisena aivotoimintana. Kaksi täysin toisista erillään olevaa toimintaa yhdistyy näin ”itsellään” intuitiivisesti. Nämä kaksi teosta käsittelevät yhdessä maailmanlaajuisesti tärkeitä asioita orgaanisen aineen koko kiertokulkua kaikkialla maapallolla. En tiennyt luomistyön alussa, että töistä tulee näin monimerkityksellinen kokonaisuus. Koen, että suurin osa töistäni valmistuu intuition kautta. Kiinnostavaa on havaita, että taideteoksia tehdessäni työni prosessoituvat mielessäni lähes valmiiksi ja sitten ne vain nousevat syvältä mielestäni voimakkaina mielikuvina. Omasta mielestäni olen vain töiden välittäjä, enkä koko luomisprosessia tehnyt kuvanveistäjä. Nämä kaksi työtä johtivat minua tarkkailemaan omien uusien teosten syntymäprosessia. Intuition merkitys korostui näissä kahdessa työssä niin, että aivotoiminta näyttää karsivan ja yhdistävän asioita uudella tavalla ja tuo ne tietoisuuteen voimakkaasti. Lopullisen muotonsa taideteokset saavat, kun valitut osatekijät yhdistyvät tietoisella ajattelulla syvemmän aivotoiminnan aineistoon sekä uudelleen järjestämällä että ohjaamalla niitä valittuun suuntaan.

4 OPINNÄYTETYÖNI TAITEELLINEN PROSESSI

4.1 Aloitus

Koin tärkeäksi tulla valituksi tähän ensimmäiseen Kankaanpään taidekoulun ylempi AMK-kuvataiteilijan tutkintokoulutukseen. Valintani ei ollut itsestänselvyys, vaan minun piti suorittaa ensimmäinen vuosi avoimen korkeakoulun opiskelijana. Tämä koulutus sopii minulle erinomaisesti, koska se on ollut hyvin kuvanveistopainotteinen. Hyvänä esimerkkinä tästä on kurssiin sisältynyt Hotelli Urkin Piilopirtin taidekilpailu. Se koostui kahdesta osasta; ensimmäinen osio kilpailusta tehtiin Kankaanpään taidekoululla ja toinen paikan päällä Pinsiössä kesällä 2016. Tämä kurssin kuraattorina toiminut professori Radoslav Gryta suostui pyyntööni tarkastella myös taidekilpailu SAMK kampus Pori -työtäni. Hän on toiminut jo alemman tutkintoni lopputyövalvojana vuoden ajan. Asialla on minulle suuri merkitys. Olen myös todella iloinen siitä, että olen juuri nyt opiskelijana, kun SAMK:n kampuksen uudisrakennukseen haetaan kilpailulla tasokasta uutta taideteosta. Kilpailu sopi täydellisesti opintojeni taiteelliseksi päätyöksi. Tarkoituksellisesti olen käyttänyt kilpailuprosessia yhtenä osana kirjallista työtäni. Näen SAMK:in uuden rakennuksen taidekilpailun mahdollisuutena saada

julkinen teos esille syntymäkaupunkiini Poriin. Olen tehnyt samanaikaisesti omaa näyttelyäni Villa Petrelliin kirjoitus- ja kilpailutöiden rinnalla. Tarkoitukseni on avata oma uusi näyttely kesällä 2017.

4.2 Työskentelyvaihe

4.2.1 Hotelli Urkin Piilopirtille tekemäni työt

Ryhmämme sai kuukauden aikaa kehittää ehdotuksia Pinsiöön Urkin Piilopirtille. Kilpailuympäristö on pienen järven rannalla luonnonkauniilla alueella, missä presidentti Urho Kekkonen kävi aikoinaan rentoutumassa.

Kuva 23. Turkoosi kala. Soila Jokinen-Lywood. 2016.

Presidentti Urho Kekkosella oli kalastusharrastus. Tämä ajatus johti minut pienen Turkoosi kala -teoksen syntymiseen (kuva 23.) Tämäkin ehdotus vain tuli valmiina mieleeni eräänä aamuyönä intuitiivisesti. Muistin käyneeni Chicagossa Andy Warhollin museossa, jossa olin nähnyt selvästi ”väärän värisiä” värillisiä eläimiä. Olen lukenut kaloista, joita tutkijat muuntelevat geneettisesti niin, että ne ovat erivärisiä veden puhtauden mukaan. Art & today kirjassa (Heartney, 2013, 191) törmäsin taiteilijaan Eduardo Kac ja hänen vihreään jänikseensä. Muistan Urho Kekkonen pitäneen kalastuksesta ja että hän myös joskus vei vieraitaan kalaretkille. Luulen, että

yllämainitut seikat johdattivat minut intuitiivisesti uuden kalateoksen työstämiseen. Tämä teoksessani oleva kala on pyydystetty, mutta sitten hylätty pienen kokonsa takia ja sitten vain jätetty oman onnensa nojaan rantakivelle. Mahdollinen sijoituspaikka turkoosinväriselle kalalle saattaisi olla Urkin Piilopirtin laiturin tai kivenpäällä rannassa saunapolun läheisyydessä. Tietysti oudon värinen kala herättää katsojassa ajatuksia ja ehkä herättelee katsojaa hakemaan selvitystä asialle. Presidentti Urho Kekkosen aikana tuskin kalastettiin oudon värisiä kaloja, mutta nyt on herätty luonnonsuojeluun aivan eri tavalla. Silloin ei vielä tiedetty, että tietyn kalalajin värikin voi kertoa veden puhtaudesta.

Kuva 24. Hyvät suhteet. Soila Jokinen-Lywood. 2016.

Intuitio tarjosi minulle hyvin valmiin toisen ehdotuksen Urkin Piilopirtille. Minun tehtäväni oli tässä vain hyväksyä ehdotus, joka tuli jostain syvemmältä aivojen osasta. Suuruudeltaan teos oli Urkin Piilopirtin neliönmuotoisen laiturin sisään jäävän vesialueen kokoinen. Teos olisi muodostanut pienen terassin ennen laituria ja se olisi näyttänyt oleskeluterassilta. Lautaterassista taideteokseksi muutoksen aiheuttaisi sen

koko pituudelta kulkeva halkio, joka olisi muodoltaan sama kuin Suomen itäraja. Halkion pitää olla sopivan kapea niin, että lautaterassilla liikkuminen ei tule vaikeaksi. Suomen rajaa voisi korostaa värittämällä rajaa jollain sopivalla värillä.

4.2.2 Kahden kilpailutyön toteutus Urkin Piilopirtille kesälomallamme

Molemmat ehdotukseni hyväksyttiin toteutettaviksi ja samalla ne pääsivät alkukilpailun kautta loppukilpailuun. Turkoosi kalatyö toteutui valitsemaani paikkaan laiturin lähelle asetetun kiven päälle. Olin tyytyväinen tulokseen ja iloitsin myös siitä, että tämä oli minun toinen julkinen teokseni. Ilokseni tämä pieni hylätty kalateos pääsi Nokian Uutisten (Liite 1) etusivun kokoiseksi kalajutuksi.

Syksyllä professori Radoslav Gryta kritiikissään totesi, että kala olisi voinut olla pienempi, koska oli Kekkosen hylkäämä. Kala vaikutti myös hieman liian elävältä olakseen kuollut lintujen ruokakala.

Hyvät suhteet -teoksen toteutuspaikka muuttui alkuperäisestä valinnastani, joka sijaitsi laiturin edessä. Lopulliseksi paikaksi valittiin savusaunan edessä oleva valmis katetun terassin puulattia. Teospaikka oli mielestäni kuin japanilainen pyhä alue tietynlaisten kasvien, järven pinnan kiillon ja kesäpäivän valon siivilöimä tila. Tilassa vallitsi aistittava rauhan tunne. Rantasauna terasseineen, Kekkosen vierailut paikassa ja Hyvät suhteet –teos linkittyvät hyvin yhteen juuri tässä paikassa. Teokseni muodostuu viivasta, joka kulkee terassin pituussuunnassa sen halki. Viiva ei ole sattumanvarainen viiva, vaan koko Suomen itäraja. Viiva on toteutettu urana noin 15 mm leveänä syvennyksenä (kuva 24.) Lisäsin teokseen kaksi kelopuunrungosta sahattua pallia, koska itärajan toisella puolella oli jo entuudestaan kaksi vanhaa istuinta saunoja varten. Hyväksyin tietoisella tasolla nämä neljä pallia teokseen, koska ne olivat kuin sakkinappulat pelilaudalla. Tarkoitukseni oli, että saunoja itse oivaltaa, mikä omien silmien edessä oleva viiva on. Professori Radoslav Gryta ei pitänyt neljää kelohonkapuupallia tarpeellisena teoksessani. Itse hyväksyin ne lisäistuimina saunan verantatilassa. Näin ollen ne olisivat toimineet shakkinappuloina pelilaudalla; vastapuolina Suomi ja Venäjä. Alkuperäiseen kilpailusuunnitelmaani ne eivät kuuluneet.

4.2.3 Kansallinen taidekilpailu SAMK:n kampus Pori

Hyvät suhteet -teoksen kritiikki oli rohkaiseva. Kilpailutuloksena sain maininnan rajateoksesta ja menestyin ryhmässämme parhaiten. Tämä työ toi itselleni hyvän onnistumisen tunteen ja jo samana iltana näytin uutta taidekilpailu SAMK- kampusen Pori -kilpailutyötä professori Radoslaw Grytalle. Sain loistavan palautteen uudesta Onnenapila -teoksestani, jonka olin saanut pienoismallivaiheeseen tapaamistamme varten. Professori Radoslav Gryta piti erikoisesti siitä, että nelilehtisiä apiloita oli asetettu tilaan runsaasti ja piti kokonaisvaikutelmaa kiehtovana.

Kuva 25. Onnenapila-teos. Soila Jokinen-Lywood. 2016. Valokuva Esa Kyyrö.

Onneni oli, että odottamani SAMK:in teoskilpailu julkaistiin juuri nyt niin, että voin ottaa osaa kilpailuun edustaen Kankaanpäässä valmistuneita kuvanveistäjiä ja samalla tehdä sen osana nykyistä opiskeluani. Opiskelussa niin kuin muussakin elämässä tarvitsee olla tietty määrä onnea mukana. Onnistuminen opinnoissa on tärkeätä opiskelijalle ja siksi otin yhden tunnetuimman onnen amuletin, neliapilan, kilpailutyöni aiheeksi. Itse löydän helposti neliapiloita ja löytämisen hetki tuntuu aina onnelliselta.

Olen nyt käynyt toisen kerran kilpailualueella (16.10.2016) ja katselin mielessäni valmista työtäni konkreettisesti paikassaan intuitiolaseillani. Näin sain varmistuksen, että intuitio oli tehnyt oikeat päätökset työn sijoituksen suhteen.

Suunnittelun alkumetreillä hain puutarhastamme muutaman neliapilan ja katselin niitä tutkivasti. Otin mukaani myös apilan pitkän rönsyn. Olen kerran löytänyt neliapilarönsyn, jossa oli yli kymmenen neliapilaa. Tuntui hiukan koomiselta, kun kädessäni oli pieni neliapila ja mielessäni suuri valkoinen kilpailutila. Koetin ajatella sitä, miten saan neliapilan onnentunteen tarttumaan tilassa kulkeviin opiskelijoihin sivutuotteena. Mittakaavallisesti oli itsestäänselvyys, että neliapilan koon piti olla suuri. Katsoin tarkkaan apilanlehden rakennetta ja lähdin piirtämään sen pohjalta omaa ehdotelmaani. Mielessäni oli jo, että tämä työ valmistetaan laserleikkauksella. Ensin asettelin mielessäni yhtä neliapilan lehteä hissikuilun seinälle, mutta siellä se tuntui huomaamattomalta tähän massiiviseen tilaan nähden.

Luonnolliselta tuntui ajatella neliapiloita oikeinpäin tilassa lehdet ylöspäin ja varret alaspäin, siis normaalissa kasvuasennossa. Koetin taivutella apilarönsyä käsissäni kaarevaan muotoon ja sijoittaa tällaista apiloiden ryhmää lattialle, mutta hylkäsin sen ehdotuksen, kun lattiatila ei kuulu kilpailutiloihin. Seuraavaksi yritin kääntää rönsyn ylösalaisin hyvin korkeaan tilaan ja totesin sen olevan mahdollisen, koska katossa on useita teosten kiinnityspisteitä.

Kilpailutila on kuitenkin neljäkerrosta korkea ja tilan kahdella pitkällä seinällä on luokkahuoneiden ikkunoita epäsymmetrisesti. Kilpailutilan päätyseinä on kokonaan lasia ja sen vastakkaisella puolella sijaitsee kolme yhdysiltä eri kerrosten välillä. Kilpailutila on 15 metriä korkea alkaen katosta alaspäin ja sen pituus on 24 metriä ja leveys 9 metriä. Lattiasta ylöspäin täytyy olla 4,60 metriä vapaata tilaa. Kaikilta neljältä sillalta opiskelijat voisivat nähdä teoksen siis eri korkeuksista. Hylkäsin ylösalaisin sijoitetun apilarönsyehdotuksen, kun se ei ota huomioon tarpeeksi eri katsekorkeuksia ja kun sain uuden, erikorkeudella riippuvien yksittäisten apiloiden idean. Tähän saakka kilpailuprosessi eteni rationaalisesti ja nyt intuitio astui kuvaan ja alkoi sanella, mitä tehdä. Menneet koulukritiikit nousivat mieleeni ja nyt ne auttoivat minua ajattelemaan apilalehdelle eri asentoja. Muistin myös sattumalta kuulemani entisten opettajieni välisen keskustelun merkityksen. Tämä keskustelu johdatti minut asettelemaan kilpailutilan malliin huomattavan määrän neliapiloita eri korkeuksille.

Suunnitellessani työtäni huomaan, että ”lennän tilassa” ja katselen eri suunnista työtäni ja niinpä nyt totean, että työtäni yläkerroksista katsottaessa neliapilat ovat oikeinpäin kilpailutilassa. Pohjakerroksesta katsottuna katsojasta tuntuu varmasti ihan kuin olisi Liisa ihmemaassa sadussa. Varmistin vielä näkymät kilpailutilan ikkunoista niin, että apilaryhmät toisiinsa verrattuna olisivat parhaalla mahdollisella tavalla asetettu niin, että niiden välille syntyisi mielenkiintoinen jännitteisyys. Huomioin kilpailutilan kaksi ikkunaa erikoisesti neliapiloiden sijoittelussa, koska ne ovat korostetusti kehystettyjä ja näin muodostavat osan tilan tuntua. Näkymä ikkunasta voi olla joskus intuitiivisesti ratkaisevin tekijä. Ikkunan raamit ovat verrattavissa maalauksen kehukseen, sillä ne rajoittavat katsojan näkökenttää tiettyyn suuntaan. Näkymä ikkunasta voi kiehtoa katsojaa aivan toisella tavalla kuin aivan normaalisti lattiatasolta. Teoksen yksityiskohdat näyttävät aivan erilaisilta ylhäältä kuin alhaalta.

4.2.4 Miten intuitio johdatteli neliapilatyötä

SAMK:in kilpailuteosta olin odottanut yhtä kauan kuin olin tiennyt, että se rakennetaan. Tunsin sen isona mahdollisuutena julkisen taiteen tekemiseen. Töittäni aiheet tuntuvat kumpuavan omaan elämään liittyvistä kokemuksista tai huomioista. Neliapilateoksen (kuva 25.) syntymiseen varmasti vaikutti se, että olen löytänyt niitä helposti vuosikymmeniä. Huomioin ympärilläni kaikenlaisia kauniiksi kokemiani asioita ja ne tuntuvat uppoavan muistilokeroihini. Esimerkiksi juuri äsken tätä kirjoittaessani joutsen seiso meren ympäröimänä tosi pienellä rannan läheisyydessä olevalla kivellä auringon laskiessa. Tämä joutsenkuva varmasti varastoituu minun muistiini ja myöhemmin voin sen muistikuvan käyttää taiteen tekemiseen jossain muodossa.

Neliapila ja onni yhdistetään aika yleisesti, mutta onnistumisen tunne opinnoissa saa varmasti aikaan vielä paremman ja pitempikestoisen onnentunteen. Tietoisella tasolla olin valinnut työn aiheen, materiaalin ja valmistustekniikan. Nämä kolme asiaa sulautuivat jotenkin yhteen ja jonkun ajan kuluttua mielessäni vaihtoehtoja läpikäyneenä, karsinnan kautta, oli melko valmis teos syntynyt. Yksinkertaisesti minun konkreettiseksi tehtäväkseni tuli mallia tehdessä vain tarkastaa, että nelilehtisten koot, määrät ja paikat ovat oikeat. Itse nelilehtiapilassa lehden välissä olevan ilma-

aukkojen ja teräksen suhde on noin 70/30 prosenttia. Jotta teos näyttäisi juuri siltä kuin haluan, tämä suhde on erittäin tärkeä.

Minulle tämä on ollut hyvin tärkeä työ, sillä nyt olen tarkkaillut itseäni läpi tämän työn intuition näkökulmasta. Tämä työ on vaativin kokonaisuus, mitä olen koskaan tehnyt ja mielestäni juuri ison kokonaisuuden näkemisessä intuitiolla on tärkeä osa. Eri ajatukset siivilöityivät ja yhdistyivät uudella tavalla mielessäni. Huomattavan valmis teoskokonaisuus hahmottuu mieleeni tavallisesti viiveellä tai yön tunteina niin selvästi, että voin verrata sitä toteutetun teoksen kanssa.

Olen huomannut, että taidekilpailuihin osallistuminen aktivoi aivot toimintaa vielä enemmän löytämään sen oikean teoksen kuin normaalitilanteessa. Jos itse on hyvin tyytyväinen lopputulokseensa, niin se antaa tekijälleen huomattavan määrän lisäenergiaa, jota voi taas uudelleen käyttää uusien teosten luomiseen. Tietääkseni koulumme opettajista neljä ottaa osaa tähän samaan kilpailuun. Tämäkin tieto huomioni mukaan vaan lisää omaa luomisen intoani.

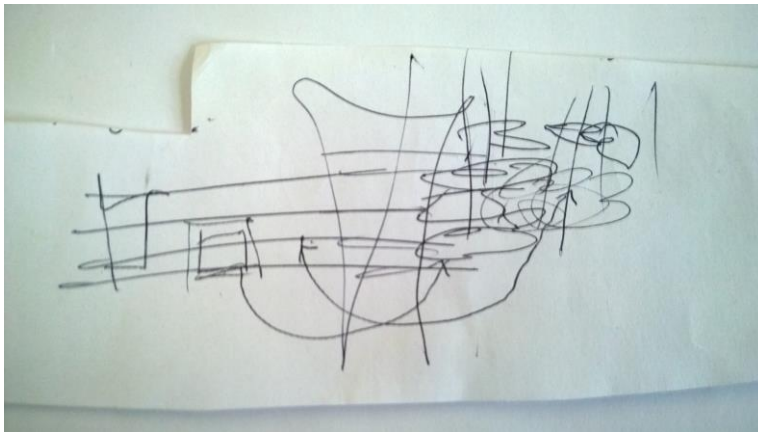
4.2.5 Arvioni työni sopivuudesta rakennukseen kilpailun ratkeamisen jälkeen

Tärkeämmät taidekilpailut, joihin olen ottanut osaa ovat Porin uimahallin kilpailu, jonka voitti kuvanveistäjä Laura Lilja ja nyt tämä SAMK kampus Pori kilpailu, jonka voitti kuvanveistäjä Heli Ryhänen. Tuntuu hyvältä tämä tosiasia, että molempien kilpailujen voittajataiteilijat ovat uuden tutkintokoulutukseni (Kuvataiteilija, ylempi AMK) opettajia Kankaanpäässä. Mielestäni oppimistilanteessa on tärkeää, että opettajat ovat mahdollisimman hyviä omalla alallansa. Tästä on helppo päätellä, että Kankaanpään taidekoulu on erikoisen vahva kuvanveiston alalla.

Katselen ensin SAMKin kampusrakennusta ulkopuolelta yleisesti, jotta saan käsityksen, kuinka sopiva kilpailutyöni on rakennuksen yleisilmeeseen. Sitten keskityn kilpailutilaan niillä vahvuuksilla, joita minulla on käyttäessäni niitä jo aiemmin mainitsiani intuitiosilmälaseja.

Katselen mielessäni uuden SAMK kampus Pori rakennuksen julkisivuja ja vertaan niitä kilpailutilassa oleviin seiniin. Huomaan yhtäläisyyksiä ja suurin löytöni on mittakaavan muutos

vaakatasoisissa linjoissa ja erikoisen näköisissä raamitetuissa ikkunoissa. Kilpailutilan seinillä kulkee vaakatasoisia kapeita teräksen hohtavia raitoja, jotka nousevat vain vähän seinästä, mutta antavat tilalle rauhoittavan vaakatasoisen elementin. Oma ”Onnenapilat” teokseni integroituu mielessäni osaksi rakennusta ja toistaa värimaailmaltaan tilan vaakatasoisia teräsraitoja. Mielessäni näen teokseni (kuva 26.) keskipisteenä koko rakennukselle. Ikkunan raami on muuttunut ilmavaksi solukkomuotoiseksi nelilehtiseksi apilaksi ja arkkitehdin vaakatasoinen seinän raita on kääntynyt nelilehtisen apilan rungoksi. Katselen mielessäni kilpailutilaa eri korkeuksista ja ihailen teoksen luomaa ilmavaa ja samalla satumaista tunnelmaa. Arkkitehti Markku Asmala on luonut mielestäni kilpailutilaksi rakennuksen ”ulkotilan” sisätilaksi. Tätä käsitystäni vahvistaa kilpailutilan kokonaan lasinen päätyseinä. Kasvialueen teos sopii mielestäni oikein hyvin ”ulkotilaan”.

Kuva 26. Nopea intuitio piirros Onnenapilat työstä. Soila Jokinen-Lywood. 2016.

Mielestäni olin luonut teoksen, joka olisi voinut olla hyvässä tasapainossa rakennuksen arkkitehtuurin kanssa lisäten uuteen rakennukseen voimakkaan taidekokemuksen. Esitellessäni työtäni opiskeluryhmälleni reaktio oli hyvin positiivinen, minkä kruunasi opettajani ja samalla kansakilpailijani kuvanveistäjä Laura Liljan onnittelet siitä, että olin tehnyt niin hyvän työn.

4.2.6 Miten voin parantaa sijoitustani tulevissa kilpailuissa

Kilpailutyöni tekninen puoli oli hyvin hallinnassani, jopa niin, että valmistamani teoksen leikkausohjelma on kokonaisuudessaan valmis. Olisi ollut varmasti eduksi käyttää pienoismallissa jo pienikokoisia laserleikattuja nelilehtisiä apiloita antamaan kolmiulotteisen vaikutelman teoksestani. Pienoismallin kuvauksessa olisi myös voinut käyttää erikoislinssiä, josta olisi voinut nähdä näkymän ikkunasta katsottuna. Nyt kameran kuva litisti liikaa kuusi met-

riä korkeaa nelilehtisten aluetta yhdeksi tasoksi ja niin pienet nelilehtisten ryhmät jäivät kokonaan huomaamatta.

4.3 Teosten esillepano

4.3.1 Intuition tietoinen käyttö puutarhan suunnittelussa

Tässä kuvailen ensimmäistä kokemustani siitä, miten puutarhaa voi suunnitella intuition kautta. Prosessi alkoi siitä, kun kävelin puutarhassani käyttäen taas ”inuitiosilmälaseja”. Ulkona taloa ja puutarhaa yhdistävänä tekijänä ovat rantaan johtavan polun mustat englantilaistyylliset tolppavalaisimet, jotka valaisevat suoraa rantakäytävää aina katetulle rantalaiturille asti. Salista voi kävellä suoraan puutarhaan ja heti salin rappusilta huomio kiinnittyy punagraniittiseen isoon suihkualtaaseen. Samalla katse kiinnittyy merinäkömään, joka on saatu aikaan puita karsimalla.

Puutarhasta löytyy korsu, joka sijaitsee talon sivussa. Korsu on rakennettu 80-luvulla vanhaan holvikellariin, jossa on vietetty pieniä juhlia. Puutarhan luonne on ehkä muuttunut sadan vuoden aikana enemmän kuin talo itse. Puutarhassa on aina löytynyt jonkin verran symmetriaa, mutta 80-luvulla puutarha kehittyi barokkipuutarhan suuntaan symmetrisine istutuksineen, polkuineen ja lukuisine puutarhapenkkeineen. Puutarhan luonnetta haluan lähteä muuttamaan. Englantilaiset puutarhat ovat piirtyneet muistiini vankasti. Minulla on paljon muistikuvia eritunnelmaisista puutarhoista ja niiden tarjoamasta väriloistosta. Omassa puutarhassa tärkeäksi asiaksi nousee kasvien oma soveltuvuus kasvuympäristöönsä. Hauska esimerkki on se, että isoissa National Trust –maisema-alueissa järjestetään päiviä, jolloin tuhoetaan suuria määriä liian rehevästi kasvavia alppiruusuja. Englantilaisessa ilmastossa alppiruusu kasvat 5–6 metriä korkeiksi pensasalueiksi, jotka tuhoavat muun kasvuston altaan. Suomen oloissa alppiruusu eivätkä kasva liikaa, ja ovat erittäin hyvä kasvivalinta esimerkiksi heti mustikkapolun ja mäntymetsän alkuun. Pieni osa meren puoleista, neliömäistä aluetta saa jäädä puutarhan keskipisteeksi, mutta tämän ulkopuolella pehmeämpi puutarha saa kasvaa ja korostaa luonnon omia muotoja.

Suomalaisessa puutarhasuunnittelussa haluan käyttää uudella tavalla eri vuodenaikojen antamia mahdollisuuksia. Haluan maalata syksyn ruskan puutarhaan runsailla väreillä. Haluan myös lumella ja jäällä muotoilla puutarhaa leikittelevään suuntaan. Minusta olisi positiivista, jos voisimme Suomessa nauttia enemmän puutarhastamme myös talviaikaan. Suomalaisessa puutarhasuunnittelussa syysruskan värit, talven lumipeite ja muotoon leikatut lehdettömät pensaat ja muotoon taivutetut männyt ovat esimerkkejä siitä aineksesta, mitkä voisivat muuttaa puutarhamme ympärivuotisesti nautittaviksi.

Puutarhaan on tänä kesänä lisätty kaksi kävelypolkua, yksi mustikkapolku kiemurrellen metsän halki rantasaunalle ja toinen meripolku laiturilta takaisin kotiin seuraten rantaviivaa ja osittain lehtimetsää. Puutarha saa kehittyä myös osittain ulos sijoitettavien taideteosten ehdoilla. Tarkoitukseni on luoda uusi tapa nauttia puutarhasta. Polku kulkee mutkitellen metsässä olevien keitaiden tykö. Ensimmäisen keitaan muodostaa ruohoinen ympyrä, missä kasvaa honteloita puita, jotka taipuvat luonnostaan. Näitä puita voisi ohjata kasvamaan muodostamaan kodan muodon ja se olisi kutsuva levähdyspaikka luotuna keskelle mustikkametsää. Luonnon kielot muodostavat ison kieloalueen talon alkuperäisen, täysin suoran rantapolun keskivaiheilla. Meren rannassa on luonnon hiekkaa ja osassa meripolkua rantatörmällä kasvaa kannervaa, joka jakaa mäntymetsän yhdellä puolella ja kapean hiekkarannan meren puolella. Suurimmaksi osaksi meripolku kulkee koivumetsän halki.

Kuva 27. Villa Petrellin rannasta kuvattu aamusumu. Soila Jokinen-Lywood.

Tänään, kun kävelin meripolkua pitkin, nautin meren kimmellyksestä ja auringon noususta sekä usvan noususta ylös merestä (kuva 27.) Koivumetsäalue muodostaa

lehdon, jonka voisi antaa kasvaa luonnon kukkaniittynä. Meripolun alku kulkee pienen niemenkärjen ohi mäntymetsän ympäröimänä ja jatkuu koivumetsän ympäröimänä. Kiinnostavana yksityiskohtana meripolulla voisi olla sen uusi sivupolku, joka voisi johtaa niemenkärkeen. Tämän pienen niemenkärjen voisi ympäröidä tyrnipensailla, jotka kuuluvat Luvian luontaiseen kasvistoon. Tyrni muodostaa kasvuston, mikä on tarpeeksi matala niin, että se ei estä näkymää Villa Petrellistä merelle. Mainitsin yllä monta oikein tärkeäksi kokemaani asiaa, mitkä tahdon pitää mielessäni kehittäessäni tätä luontoa myötäilevää, metsäistä puistoaluetta. Vasta nyt näen selvästi intuition avulla, mitkä tekijät pitää ottaa huomioon täällä tehtäessä uutta puutarhasuunnitelmaa. Itse näen silmieni edessä selvästi, kuinka iso ja kiinnostava muutos voisi olla. Käyttämällä intuitiota suunnittelun lähtökohtana jotkut tärkeät seikat tulevat itse suunnitteluun mukaan, vähän kuin sattumalta. Lopullinen puutarhan suunnittelu tapahtuu tämän hyvin nopean intuitiivisen suunnitteluprosessin jälkeen kynällä ja paperilla rauhallisempaan tahtiin, ehkä karsien tai lisäten jotakin tärkeäksi kokemaani.

4.3.2 Sisätilan näyttely

Kellarinäyttelytilan tärkeimmäksi teokseksi teen SAMK -kampus Porin kilpailutyöstäni Onnenapilat -version, joka sopii kotini matalaan näyttelytilaan. Tilan korkeus on 2,25 metriä. Tähän näyttelytilaan haluan kääntää apilanlehden oikein päin ja haluan sen näyttävän kasvavan köynnösmäisestä rönsystä keskellä lattiaa tai vain iso apilanlehti hieman kohotettuna alustaltaan. Tätä kirjoittaessani tiedän jo, että apilarönsyversio Onnenapila – teos on se, jonka tekemiseen ryhdyin jo ennen varsinaisen kilpailun ratkeamista. On epätodellista nähdä jo niin selvästi, miltä uusi teokseni näyttää. Vasta äsken siitä aloin kirjoittaa ja jo nyt näen teokseni vaativan tilan, sen korkeuden, leveyden ja sijoituspaikan näyttelytilassa, jossa se tulee olemaan. Onneksi en näe teostani niin tarkkaan, että voisin laskea, kuinka monta nelilehdistä apilaa siinä on. Tiedän, että lukumääräisesti niitä on yli kymmenen ja että ne ovat erikokoisia niin kuin alkuperäinen apilarönsy, jonka löysin viime syksynä kilpailua varten. Asetan teoksen lattialle 3/4 osaympyrän muotoon. Neliapila lehdet leikataan samalla ohjelmalla kuin varsinainen kilpailutyö.

Nykyisen näyttelyn pienet pronssipatsaat pääsevät nykyisen näyttelyn loputtua niille paikoille, joille ne on alkuperäisesti tehty eli yläaulan kahdelle ikkunalaudalle.

Villa Petrellin vinttitila on mahtava ja haaveenani olisi asettaa sinne myös taidetta. Sinne sopisi teos, joka kelluu tai jotka kelluvat tilassa. Tiedän, että lummytyö monistettuna sopisi sinne näkönsä vuoksi, mutta haluan tehdä sinne jotain uutta ja merkityksellistä.

Vinttitila on korkea tila, vaikuttaa 7 metriä korkealta. Keskellä vinttitilaa nousevat portaat talon torniin, joka on vielä kaksitasoinen. Itse en ole koskaan vielä kiivennyt korkeimpaan tornin osaan. Tiedän kuitenkin, että siellä on talon alkuperäinen korkea palli, jonka päälle kiipeämällä näkee parhaan merinäkömän. Tornin alemmalla tasolla on ikkunoita kaikkiin ilmansuuntiin ja se on luonnollinen paikka jollekin muusta elämästä poikkeavalle tapahtumalle. Tyttäreni Anna käytti tornihuonetta tentteihin keskittymisen paikkana. Itse olen maalannut näkymiä tornista. Talon rakennuttaja Edith Juselius halusi tornin rakennettavan sitä varten, että hän voi nähdä, milloin hänen poikansa tulevat kotiin purjehtimasta. Itse asiassa talo oli suunniteltu alun perin ilman tornia, mutta Edithin pyynnöstä se lisättiin piirustuksiin. Mielestäni tämä tornin lisäys taloon oli merkittävän onnistunut ja se peilautuu hyvin myös perheen omistamiin purjeveneisiin. Varsinaista vinttitilaa on käytetty varastotilana ja lapset ovat käyttäneet sitä mielellään mielikuvitusleikkeihinsä. Se kun on hieman mystinen tila jyrkkine kattoineen ja pienine ikkunoineen.

Eilen en vielä tiennyt minkälaista taidetta tulen tekemään vinttitilaan. Intuition toimintaa voi vain ihmetellä, sillä virikkeisessä ympäristössä se tuottaa materiaalia nopeaan tahtiin ja sitä sitten pitää karsia sopivalla tavalla. Nyt tiedän, että vinttitilaan tulee paljon syksyn lehtiä, jotka laser-leikataan valmiiksi. Syksyllä kävellessäni meripolulla poimin kauniita haavan lehtiä ja ihailin niitä. Huomioitavaa on, että Werner Petrell omisti tulitikkutehtaan Porissa. Tikuthan valmistettiin haavasta. Värimaailman kannalta päätökseni on oikea, koska vinttitila on kaikkialta tehty höyläämättömästä puusta, ja sitä onneksi ei ole koskaan maalattu. Mielestäni intuitio toi tämänkin työn päivänvaloon ja jo nyt voin katsella valmista teosta hyväksyvästi ympäristössään. Näen mielessäni vinttitilan ilta-auringon aikaan saman värisävyisenä kuin tummat haavan lehdet. Tietoisesti ihmettelen tässä ja nyt, miksi en näe syksyn lehtiä

värillisenä. Hyväksyn kuitenkin intuition valinnan, tummat lehdet, rauhallisempina vaihtoehtona juuri tähän tilaan tarkoitettuna. Tiedän tulevasta teoksesta lehtien koon aika tarkasti, mutta en tarkalleen taaskaan lukumäärää. Tällä kertaa tietoisella tasolla koetan laskea mielessäni lehtien määrän ja tulokseksi sain seitsemän. Aika näyttää, olinko oikeassa vai väärässä.

4.4 Arviointia

Olen käynyt läpi tässä kirjallisessa raportissani muutamien töitteni syntymisen vaiheita ja niiden sijoituspaikkoja. Olen avannut sitä, miten intuitio johdattelee minun tekemisiäni. Olen ihmetellyt ennen kuvataiteen ylempi AMK tutkinnon alkamista tekemisiäni ja kysellyt itseltäni, onko tämä sattumaa vai mitä. Tänä vuonna olen hyväksynyt kohdallani sen, että minulla intuitio toimii epätavallisen voimakkaasti ja voin sitä empimättä käyttää luoviin tarkoituksiin luottavaisin mielin, enkä enää epäile ja vähättele sitä.

Opintojaksollamme saimme seurata toistemme edistymistä yhteisen näyttelyn alkamisesta tähän pisteeseen, jolloin olemme valmiit lähtemään toteuttamaan uutta, tarkoin ohjattua projektia omilla suunnillamme. Matka on ollut antoisa ja haluaisin käydä jokaisen ryhmämme opiskelijan omassa lopputyönäyttelyssä. Ehdottomasti opiskelumme kohokohta olisi, jos saataisiin järjestettyä pienimuotoinen yhteinen näyttely ulkomaille.

5 LOPUKSI

Keskeneräiset työt odottavat (lat. *Pendent opera interrupta*) on teksti, joka löytyy Suomen vanhan vaakunan selostuksesta. Tämä lause puhuttelee minua joka aamu, sillä vaakunaselostus on ripustettu seinälle makuuhuoneemme ulkopuolelle. Maakuntavaakuna kuvaa kahta karhua kantamassa kilpeä avonaisen kalmiston yllä, jonka kätköissä suuret ja hiljaiset tietolähteet ovat. Luulen, että tämä vaakuna on suoraan sataprosenttisesti vaikuttanut uusien taidepolkujen päätepistetyön syntymiseen. Paikalle asennettiin Satakunnan säästöpankin aikana, pankkijohtaja Pentti Jyllin toimesta, kaksi täysikokoista armeijan tykkiä korsun viereen.

Tämä on työ, joka on suunnitteluvaiheessa, enkä ole sitä piirtänyt edes nopeana luonnoksena. Tiedän, että tästä työstäni saattaa tulla joskus puhutuin työni.

Yleensä teen muistiinpanoja intuition tuottamista ideoista niin, että en unohda niitä. Ideoita tuntuu tulevan ja menevän jatkuvana virtana ja ne menevät täysin hukkaan, jos niihin ei tartu. Vanhan vaakunan aiheuttama intuitiivinen teosehdotelma on itselleni sen verran pelottava, että tiedän, että en unohda sitä. Unesta herättyäni tuomasin heti, että en toteuta teosta omasta haudastani, missä rumat polveni tulevat esiin pronssiin valettuina kahden Suomen armeijan täysikokoisen tykin punagraniittisten jalustojen välistä. Tykit on poistettu, mutta niiden punagraniittiset jalustat ovat alkuperäisillä paikoillaan. Olen nyt kuitenkin päättänyt toteuttaa tämän pronssipolvet teoksen, koska intuitioni siitä on niin voimakas.

Aloitin opiskelut ammattitaiteilijaksi eläkeikäisenä ja olen samalla viivalla nuorempien opiskelijoiden kanssa. Laajasta elämäkokemuksesta on hyötyä taideopinnoissa. Ammattitaiteilijat eivät halua kuitenkaan jäädä eläkkeelle, vaan haluavat tehdä taidetta niin kauan kuin mahdollista. Taidekilpailut luovat hyvän mahdollisuuden päästä eteenpäin kuvanveistäjänä, koska niihin ei ikä vaikuta vaan kyky.

Lähitulevaisuudessa avaan oman näyttelyni ja toivon, että sen kokemus rikastuttaa yhtä hyvin nuoremman kuin vanhemman vierailijan elämää. Lisäksi haluan hyödyntää uutta tulevaa tietoa intuitiosta mm. täällä tästä aiheesta järjestettävissä luentotilaisuuksissa.

LÄHTEET

Douglas, M. 2015. Unihemispheric Sleep. BBC Earth, London.

Garrut, J.M. 2007. Casa-Museo Gaudi, Barcelona.

Heartney, E. 2008. Art & Today. Phaidon Press Limited, London.

Jylli, I. 1987. Villa Petrell Oy. Kehitys, Pori.

Jylli, I. 1988. Vuonojen maassa. Yksityinen julkaisematon kertomus, Pori.

Karlstrom, A.H. 2013. deYoung/Inside and out. The Fine Arts Museum of San Francisco, San Francisco.

Laitinen, T.A. 2014-2015. Fundamental matter. Espoon Mondernintaiteen Museo.

Markelin, U. et al. 1983. Pioneering women architects from Finland. Museum of Finnish Architecture.

Raami, A. 2015. Intuition Unleashed-On the application and development of intuition in the creative process.

Runeberg, T&K. 1975. Jugend. Tammi.

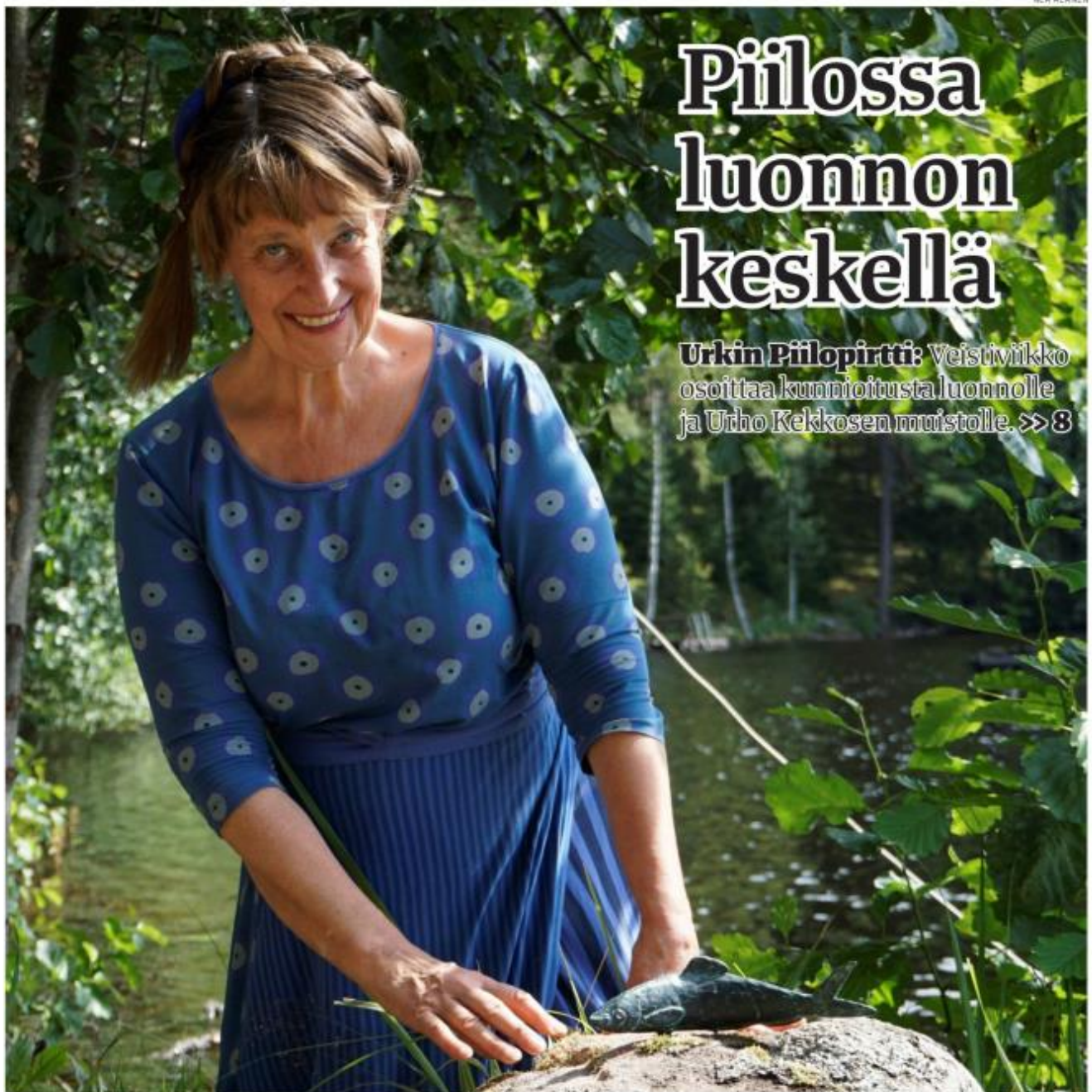
Satakunnan Kansa 1977

Uusi-Seppä, N. 2012. Satakunnan Kulttuuriympäristöt. Satakunnan Museo.

Nokian Uutiset

MAANANTAI 1. ELOKUITA 2016 · NRO 90

NEA ALANEN

Piilossa luonnon keskellä

Urkin Piilopirtti: Veistiviikko osoittaa kunnioitusta luonnolle ja Urho Kekkosen muistolle. >> 8

8 ELÄMÄNMENO

Taideteoksia luonnon ehdoilla

Urkin Piilopirtin Veistiviikko toteuttaa taidetta, osoittaa kunnioitusta luonnolle ja Urho Kekkonen muistolle.

Nea Alanen

solmitus.nokianuutiset@almamedia.fi

Kaiverrusjäljeltään vielä tuore, Suomen itärajaa jäljittelevä ura koreilee rantasaunan terassilaudoissa. Kuin polku, se kiemurtelee alas rantaan johtavien portaiden luo.

Taideteoksen tekijä **Soila Jokinen-Lywood** istuu suuren, puunrungosta tehdyn istuimen päällä vienosti hymyillen.

– Teokseni symboloi rauhan rajaa. **Urho Kekkosella** oli hyvät välit Venäjän kanssa ja tämä on ajankohtainainen teos sitä ajatellen, toteaa Jokinen-Lywood viitaten nykyiseen lännen ja Venäjän väliseen ilmapiiriin.

Jokinen-Lywood on yksi kuudesta taiteilijaopiskelijasta, jotka on valittu työstimään omaa taidettaan Urkin Piilopirtin Veistiviikolle.

Hän on muiden kanssa yhtä mieltä siitä, että yhteistyö paikan pitäjän, taiteen ystävä **Jyrki Sasin** ja Urkin Piilopirtin kanssa on kerrassaan upea kokemus.

Piilopirtti toimii aikanaan Urho Kekkonen hengähdyspaikkana metsän reunalla, järven rannalla. Luonnon, taiteen ja Urho Kekkonen yhdistelmässä on voimaa.

Kankaanpään taidekoulusta valmistunut **Heidi Piippo** sivelee pensselillä akryylihartsia suureen partamuottiin. Muotilla valmistetaan pautoja, jotka ripustetaan sau-

nan seinustalle. Kekkonen oli karvaton, joten parrat jätetään häntä kunnioittaen saunan ulkopuolelle.

Piippo nauttii etenkin julkisesta ja niin sanotusta matalan kynnyksen taiteesta. Hän on vastikään vaihtanut vakityön taiteilijan uraan, eikä kadu sitä lainkaan.

Taide on kieli, jota hän puhuu ja jonka tuntee omakseen. Valinnan tyyneys ja sen tuoma onni käyvät ilmi Piipon olemuksesta.

Paikassa on todellista rauhaa. Ihmiset ovat rentoutuneita ja nauttivat taiteen tekemisestä.

Taide pääsee aivan kuin itsessään itämään, kuitenkin paikan ehdoilla. Joka puolella on luontoon liittyvää taidetta. Yhdeksättä vuotta omistaja Sasi on taiteellistanut Piilopirttiä ja se näkyy miljöössä.

Osaan puista on kiinnitetty kääpää, hedelmiä tai marjoja jäljittele-

viä valaisimia. Erinäisiä eläinveistoksiäkin on nähtävissä.

– Tämä paikka yhdistää taiteen vanhat mestarit ja nuoret leijonat, Sasi naurahtaa viitaten paikkaa ympäröiviin eri taiteilijoiden tekemiin teoksiin.

Rantaan on pystytetty **Henriikka Järviön** teos Jäiden lähtö. Metallitelineeseen siisteihin riveihin ripustetut, erilaisin kuvituksin kaiverretut kuparilaatat heiluvat tuulessa kiilisten ja välkehtien.

Kankaanpään taidekoulun lehtori **Heli Ryhänen** seisoo teoksen vierellä ylpeänä opiskelijansa aikaansaannoksesta.

– Kyllä tämä on ollut mahtava mahdollisuus opiskelijoille ja paikkana ainutkertainen, Ryhänen hymyilee Veistiviikon tunnelmissa.

Ryhänen mukaan taiteeseen on hyvä panostaa, sillä taitelija ei oikeastaan voi jäädä työttömäksi.

Jokinen-Lywood täydentää hyvin ajatusta todetessaan, ettei taide jää myöskään eläkkeelle.

Taiteilijan ammatti lienee kutsumus ja vaatii kovaa työtä, yhtälailla kuin muutkin työt. Taidetta arvostetaan, mutta siitä ei silti haluta maksaa.

– Taide on elämää antava voima, elämän sisältö, joka antaa kaikelle loppujen lopuksi merkityksen, Jokinen-Lywood toteaa sielukkaasti.

– Niin. Taide ei loppu koskaan, Piippo lisää tyyneen varmasti,

Taide on elämää antava voima, elämän sisältö, joka antaa kaikelle loppujen lopuksi merkityksen.”